

Haýsy waksina?

Category: Kitapcy, Medisina

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Haýsy waksina? HAÝSY WAKSINA?

«Pfizer» & «BioNTech»-iň şärikdeşliginde çykarylan kowid-19-a garşy mRNA waksinasyny sintetik RNA molekulalarynyň adam öýjüklerine goýberilýän waksinanyň täze görnüşü...

Angliýanyň derman önümçiligine we lukmançylyk enjamlaryna gözegçilik edarasy (MHRA) bu waksina üçin «adatdan daşary ygtyýarlyk» berip, 2020-nji ýylyň 2-nji dekabrynda mRNA waksinasyny makullaýan taryhyň ilkinji derman önümçilik işine serenjam berijisi boldy.

Iňlis jemgyýetçiligi “munuň goşmaça täsirleriniň bolmaýandygyna kepil geçip bilýärsiňizmi?” diýip sorady.

Şeýle jogap berildi: “Berýän peýdasy döräp biläýjek haýsydyr bir howpdan agdyk bolar!”

Heniz «haýsydyr bir howpuň» anyk jogaby ýok. Munuň adamda geçirilýän FAZ 3 synaglary 2023-nji ýylda tamamlanmagyna garaşylýar...

Serediň:

mRNA waksinalary hemişeki waksinalardan tapawutly täsir edýär.

Işjeň immun goragy üçin ulanylýan waksinalaryň iň könesi we iň esasysy saýylýan hemişeki waksinalar – peseldilen (atenüe – затухание) janly, inaktiw (öli) we inaktiw toksin (toksoid) waksinalardyr.

Mysal üçin... peseldilen janly waksinalar hassalygyň faktory janly mikro organizmleriň laboratoriya şertlerinde peseldilmegi arkaly alynýar. Tuborklýoza (inçekesele) garşy BGG waksinasyny ýa-da gyzamyga, hapgyrtma we garamyga (rubella) garşy MMR waksinalary peseldilen janly waksinalardyr...

Adamzat sintetiki taýdan emele getirilen we öýjüklere transfeksirlenen mRNA waksinasyny ilkinji gezek ulanýar...

“Bu waksina öýjügiň içindäki organizmiň kosmiki otagy bolan DNK-a täsir edip bilermi ýa bilmez?”

Bugün dünýä jemgyýetçiliginde onlarça sowal bar. Bolaýmalysy

hem şeýle. Mysal üçin: adamlarda synag edip görmek üçin hiç bir mRNA tehnologiki platformasyna (derman ýa-da waksina) 2020-nji ýyldan öň idin berilmändi! Şindi kowid-19 sebäpli “rugsat” berilýär!

■ IKIRJIŇLENMELER BAR

Piter Jeý Hotez...

Waksina boýunça dünýäniň iň meşhur amerikaly professory. SARS we MERS ýaly wiruslara garşy waksinalaryň üstünde işlän ylmy-barlag toparyna başlyklyk edýär. Kowid-19 boýunça-da iş alyp barýar.

Ol “Orta çykan mRNA waksinasy babatda, onuň praktikada täzelik getirip-getirmejeginden aladalanýaryn” dedi.

Şeýle-de, mRNA waksinasynyň wagta bellän çäklerine garşy oýardy we konserwatiw wagt çäginde gyssanmaçlyk etmegiň birgiden agsamalary döredip biljekdigini ýañzytdy.

Ysraýylyň **Hadassah medisina merkezinde** mRNA boýunça geçirilýän synaglara ýolbaşçylyk edýän professor Ýossi Karko bu waksinalar boýunça häzire çenli berlen görkezijilerde çäklendirmeleriň bolandygyny we bu çäräniň gysga wagty öz içine gurşap alýndygy barada bir aý mundan öň aýdypdy.

(Men muny ýazanymda şahsýma nämeleri ýazypdylar, bu jahyllar taýpasy...)

Hawa, näme boldu-da, birdenkä birden çaltlandy duruberdi mRNA waksinasynyň makullama işi? Ýagdaý şeýle... Barha ýygjamlaşýan aragatnaşyk serişdeleri bilen birlikss mRNA waksinalaryna almaly ilkinji ygtyýarnamasy-da çekişmelere sebäp boldy.

Şuňa meňzeş tutaryklar bilen professor Mihal Linial “sanjymy derrew etdirmekçi däl” diýdi. Bular ýaly diýýänler başga-da kän...

«**Washington Post**» gazetini ABŞ-daky saglygy goraýyş işgärleriniň arasynda mRNA waksinalary boýunça ikeriňlenmeleriniň bardygyny ýazdy: “Käbirleri birinji tapgyrda sanjym etdiresi gelenok, goşmaça täsirleriniň nähili bolýanyny görüp, soň ýagdaýa görä hereket etmek isleýärler.”

mRNA waksinasynyň formulasy «Pfizer» we «BioNTech» şereketleri

tarapyndan gizlin saklanýandygy üçinem çekişmeler barha gyzyşýar...

«**British Medical Journal**»-yň baş redaktory **Piter Doşi** ýaly hünärmenler bolsa metbugat habarlarynyň daşyndaky maglumat boşlugyna ünsi çekýär.

Meseläniň düýp özenini bilýänleri mediýanyň boş lakgyldylary kanagatlandyryp bilenok.

■ **HANY, GÜRRÜŇINI ETMEK BOLANOKDY-LA?**

Global derman önümçilik şereketi «Pfizer»-iň öňbaşçylygyndaky waksina lobbisi şu günlerde näme edýändir öýdýärsiňiz? Hemişeki waksinalar “erbet”, mRNA waksinalary “gowy” diýmäge cytraşýar! Şeýle diýýärler:

mRNA waksinasynyň hemişeki protein waksinalaryna garanda käbir aýratyn artykmaçlygy barmyş! Meselem, mRNA waksinalary aktiw ýa-da inaktiw edilen patogenden-wirusdan we ş.m-lerden ýasalmandygy üçin ýokançlygyny ýitirýärmiş! Tersine, hemişeki sanjymlar güýçli depginde urulsa, artyş nokadynda virus ýokanjynyň howpuny ýokarlandyryp bilýärmiş!

mRNA waksinalaryny has çalt, has arzan we has standart ýagdaýda, ýagny, öndürijilikde iň pes ýalňyşlyk derejesinde öndürüp bolýarmyş we bulam howply köpçülikleýin ýokançlary togtadyp bilýärmiş! Näler... näler...

Hany, waksina meselesiniň gürrüňini etmek bolanokdy-la?!.

Hany, Soner Ýalçyn munuň gürrüňini edýär diýip, ony waksinanyň duşmany hasaplapdyňyz-la?!.

Akyl-huşlaryny kapitalizme kärendesine berenler «**Gara guty**» (“Kara Kutu”) kitabymy näletläpdi!

Işiň arasyna pul-kapitalizm girdi welin, waksinanyň üstünde turýan çekişmäni görýäňizmi indi?

Günümize goýuň, goý, gaýtam, bizem ýazalyň şu zatlar barada...

Diňe ABŞ-da waksinadan jebir çeken maşgalalara (2019-njy ýylyň oktyabr aýyna çenli) tölenen öweztölegi 4.2 milliard dollardan geçýär. Diňe aklawjylara tölenen pul 2 milliard dollara barabar. Özem şol 6.2 milliard dollara şikaýatnamalar üçin çykarylan çykdaýylar girenok...

Halkyň hakykatlary öwrenmäge haky bardyr.
Monopoliýa düzgüni awtoritardyr.
Monopoliýa düzgüni gorkyny ulaldýar.
Monopoliýa düzgüni adamy peseldýär, monopoliýa düzgüni adamy
mal edip taşlaýar!

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazetini, 08.12.2020 ý.

Terjime eden: Guwanç MÄMİLİYEW. Medisina